

Posudek školitele na dizertační práci Terezy Vlasaté: Ecology and behaviour of an enigmatic fossorial rodent, the giant root-rat (*Tachyoryctes macrocephalus*), endemic to Afroalpine habitat in the Bale Mountains, Ethiopia

Dizertační práce se skládá z tradičního úvodu, závěru, dvou publikovaných článků (*Integrative Zoology*, *Journal of Zoology*) a jednoho, který je ve stadiu *minor revisions* opět v *Journal of Zoology*. Geneze výzkumu hlodouna velkohlavého byla poměrně divoká, neboť jsme původně měli v úmyslu studovat jiný druh v jiné zemi. Během příprav jsme zjistili, že ho už na stejném místě studuje konkurenční skupina z Jihoafrické republiky a výzkum je ve fázi submitování článků do časopisů. Naštěstí jsem v té době měl možnost se setkat s v Etiopii hlodounem velkohlavým, takže to (pro mne) byla jasná náhrada. Nejen kvůli jeho excentrickému vzhledu, ale zejména proto, že dosti vybočuje ze spektra námi studovaných druhů a nabízí tedy zajímavé srovnání k striktně podzemním rypošům a slepcům. O tom bylo ovšem ještě zapotřebí přesvědčit naši skupinu, která se už viděla při terénním výzkumu na svazích kopečku, který se jmenuje Kilimandžáro. Bizarnost zvířete a unikátnost pohoří Bale měla úspěch. V té době se objevila Tereza prahnoucí po tématu na doktorát. Vzhledem k tomu, že měla zkušenosti s telemetrií a jako aktivní sportovec i dispozice se na několik měsíců odstěhovat na jedno z nejnehostinnějších míst kontinentu, byla volba tématu jasná. Během čtyř měsíců v prostředí, kde lišky resp. vlčci dávají dobrou noc a jediným dopravním prostředkem je kůň, Tereza spolu s ostatními nasbírala materiál sloužící jako základ pro její dizertační práci i pro další studie. V terénu si vedla velmi dobře, při sběru dat projevila nezbytnou zvilost a podílela se i na vymýšlení a modifikacích dizajnů.

Výsledky práce jsou původní, unikátní a zajímavé. Tento spis je asi více než je na našem pracovišti obvyklé týmovou prací, což je poznat i na tom, že Tereza je první autorkou jediného článku. To nesouvisí pouze s její aktivitou při psaní, jež byla v pozdějších fázích logicky snížena mateřstvím, ale i s tím, že významná postava našeho terénního výzkumu - Jan Šklíba - rozhodně není fanoušek náročně edukace kolegů na začátku jejich odborné kariéry typické řadou opakovaných výměn textů a často jen pozvolným posunem kupředu. Kdo někdy s ním něco psal, chápe, že některé povahy někdy raději ustoupí. U Terezy jsem si díky její afinitě k psanému slovu hodně sliboval (svého času se např. angažovala v studentském časopise, pokud jej dokonce nevedla, a psala do novin), nicméně žánr vědeckého textu navíc v angličtině není úplně její šálek čaje. Každopádně vedla psaní prvoautorského článku a sama a oceňuji, že hezky, napsala úvod dizertace, kde vhodně představuje hlodouna v kontextu výzkumu aktivity a ekologie fosoriálních hlodavců. Za zmínku stojí, že z vlastní iniciativy a sama napsala o svém výzkumu článek do časopisu Živa. Ještě bych připomenul, že se Tereza podílela se i na dalším výzkumu naší skupiny, tentokrát striktně podzemního hlodavce v Izraeli.

Abych to shrnul – myslím, že Tereza Vlasatá splnila očekávání kladená na uchazeče o doktorský titul na místní instituci a Tereze přeji mnoho úspěchů v jejím dalším profesním i osobním životě.

Doc. Radim Šumbera

V Českých Budějovicích 24.6.2019